

РЕЦЕНЗИЯ

ОТ

полковник доцент доктор инж. Галин Райнов Иванов

заместник-декан на Факултет „Национална сигурност и отбрана“

при Военна академия „Георги Стойков Раковски“

Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана“

Професионално направление: 9.1. „Национална сигурност“

България, София, п.к. 1504,

Бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 82,

Тел.: +395 02 92 26533, Факс: +359 02 92 26544,

E-mail: iwanow_off@abv.bg

на научните трудове, представени на конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ от област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, за преподаване на учебните дисциплини: „Мениджмънт на сигурността и отбраната“, „Мениджмънт на отбраната и въоръжените сили“, „Публична администрация на отбраната“, „Административен мениджмънт“ и „Противодействие на корупцията“, обявена със заповед на министъра на отбраната № ОХ-870/14.09.2022 г. и обнародвана в Държавен вестник брой 79/ 04.10.2022 г.

на кандидата: доктор Петър Ангелов Стоилов, главен асистент в катедра „Мениджмънт на сигурността и отбраната“ на Факултет „Национална сигурност и отбрана“ към Военна академия „Г. С. Раковски“.

Основание за изготвяне на рецензията:

Заповед на Началника на Военна академия „Г. С. Раковски“ с регистрационен № СИ29-РД03-280/03.11.2022 г.

София, 2023 г.

1. Кои трудове, представени от кандидата, се приемат за оценка от рецензента

Единственият кандидат в конкурса *доктор Петър Ангелов Стоилов* е предложил за рецензиране (по **Справка за изпълнените минимални национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и ал. 3 от Закона за развитие на академичния състав**) *15(петнадесет) научни труда с общ обем от 530 (петстотин и тридесет) страници, от които 1 (един) хабилитационен труд – публикувана монография в съответната научна област, 1 (една) публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“, 7 (седем) доклада и 6 (шест) статии, от които 1(една) в съавторство и 2 (две), от които на английски език. Цитирания 9 (девет) на брой в национални и международни издания.*

От тях за рецензиране се приемат всички 15 (петнадесет) броя от предоставения списък на научните трудове на кандидата с номера [3.1], [5.1], [7.1], [7.2], [7.3], [7.4], [7.5], [7.6], [7.7], [7.8], [7.9], [7.10], [7.11], [7.12] и [7.13] с общ обем от 530 (петстотин и тридесет) страници, по класификация на научната продукция както следва:

- монография - 1 брой - [3.1] с обем от 246 страници;
- публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ - 1 брой - [5.1] с обем от 174 страници;
- доклади - 7 броя - [7.1], [7.2], [7.5], [7.6], [7.7], [7.8] и [7.9] с общ обем от 56 страници;
- статии - статии на български език в списания с редколегия - 4 броя [7.3], [7.4], [7.11] и [7.12] с общ обем от 40 страници;
- статии на английски език в списания с редколегия - 2 броя [7.10] и [7.13] с общ обем от 14 страници.

2. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата

Трудовете, приети за рецензиране, могат да бъдат характеризирани по следния начин:

Монографията (основен хабилитационен труд) [3.1] със заглавие: *„Административен мениджмънт в отбраната“*, 2022, изд. „ДиоМира“, София, 2022 г., ISBN: 978-619-7696-06-6 е посветена на управлението на военната

организация. Водещата идея на изследването, е да се отговори на потребностите на съвременния мениджмънт, като демонстрира постиженията и някои от приложните аспекти на концепцията за административното управление в мениджмънта на отбраната, като модерна научна теория и практика.

В този смисъл изследването може да бъде окачествено като нова и оригинална конструкция от знания за концепциите на административната теория и възможностите за приложението им в управление на отбраната за формиране на необходими отбранителни способности в променливата среда за сигурност и изграждане на ефективен мениджмънт.

Хабилитационният труд на автора е структуриран е в три глави, които в съдържателен план покриват цялостно това специфично направление, свързано с мениджмънта в отбраната.

Първата глава е посветена на ретроспективен анализ на административното управление като теория и практика. Разгледано е развитието на административния мениджмънт и съдържанието което изпълва технологията му: функции, принципи и методи.

Административният мениджмънт като ефективен управленски инструмент е анализиран във *втора глава* на монографията. Изведените съвременни подходи към административния мениджмънт, системата за административен мениджмънт, приложението на концепциите за административен мениджмънт, стандартизацията изясняват напълно възможностите за прилагане на административния мениджмънт като модерна управленска технология.

Трета глава на изследването е фокусирана върху използването на административния мениджмънт в управлението на отбраната. Проявлението на четирите основни функции: планиране, организиране, мотивиране и контрол и - вземане на управленско решение, с техните особености дават израз на ефективното използване на административната теория като управленска технология и практика, която заедно с военната стандартизация предоставя завършен вид на управленския цикъл в отбраната.

Заклучението, което се налага е, че административният мениджмънт или системата за административно управление в такава степен оказват влияние върху развитието на организациите, че без преувеличение може да се твърди, че те са променили света. Системата за административно управление дотолкова навлиза в практиката на управление в модерния свят, че ръководители и специалисти по управление дори не биха могли да си представят, че някъде по света управлението може да се осъществява по друг начин и че може да бъде безсистемно.

Научният труд съдържа поредица от изводи, разположени в края на всяка една от представените три глави, които са в пряка връзка и подкрепа на съдържащите се научни тези и твърдения.

Доклад [7.1] на тема: *Хибридна война – хибридна реакция?*, Годишник на Военна академия „Г. С. Раковски“, Факултет „Командно-щабен“, Военна академия „Г. С. Раковски“, С., 2015 г., ISSN 1312-2991.

В доклада се разглеждат и анализират новите заплахи за националната сигурност, понятията „хибридна война“, „хибридна заплаха“. Направен е опит да се определят способности за противодействие и тяхното изграждане. Когато срещу една държава е насочено нападение по суша, море или въздух, обикновено е ясно коя е най-добрата реакция. Но какво става, когато нападението е комбинация от акция на специалните сили, информационни кампании и намеса на „услужливи“ посредници? Коя е най-подходящата реакция? И как международните организации за сигурност, като НАТО, да се приспособят към тези атаки?

Доклад [7.2] на тема: *Миграционния натиск и бежанската криза – състояние и предизвикателства за нормативната уредба на Република България и Европейския съюз*, Сборник доклади от научна конференция на ФНСО „Съвременни предизвикателства пред сигурността и отбраната“, Военна академия „Г. С. Раковски“, С., 2017, ISBN 978-619-7478-02-0.

Доклада акцентира необходимостта от създаване на законови механизми за закрила на бежанците и мигрантите като се включва в приоритетните области на българското правителство и европейските страни. Така държавите достигат до необходимостта от създаване на единна правна рамка за бежанците. Пред европейските държави се появява предизвикателството за приемане на огромна част от тези хора и справяне с хуманитарните и социални проблеми, които бежанските потоци крият.

Статия [7.3] на тема: *The role of the military administrative jurisprudence in the governance of defense*, Globalization, the State and the Individual, International Scientific Journal № 2(18)/2018, Free university of Varna, ISSN 2367-4555.

В статията са представени резултатите от анализа на ролята на военноекспертната юриспруденция в системата на административното правораздаване, дефинирани са характеристиките на нейния предмет и метод,

което позволява да се разглежда като комплексен клон на юриспруденцията и отрасъл на правото и военната наука, показващи определени тенденции в развитието на военната юриспруденция на съвременния етап от развитието на въоръжените сили.

Статия [7.4] на тема: *Дейността на частните военни компании и компании за сигурност в съвременните въоръжени конфликти - предизвикателство към международното право и националното законодателство*, Военен журнал бр. 1-2/2019, Военна академия „Г. С. Раковски“, С., 2019, ISSN 0861-7392. Статията е в съавторство.

Разгледани са дейностите на частни военни компании, в т.ч. и наемничеството като понятие. Дава се а оценка както на самите частни военни компании, така и на тяхната дейност. Направен е преглед на международната правна уредба и националната такава регламентиращи дейността на частните военни компании. Направени са изводи за предизвикателствата към международното право и националното законодателство.

Доклад [7.5] на тема: *Предизвикателства пред подготовката на въоръжените сили в съвременни условия*, Сборник доклади от годишна университетска научна конференция на НБУ „В. Левски“, Велико Търново, 2019 г., ISSN 2367-7481.

Доклада анализира съвременните реалности във вътрешен, регионален и световен мащаб и произтичащите от тях изисквания на обществото към боеспособността и оперативната съвместимост на въоръжените сили налагат нови виждания и подходи към проблемите на подготовката на командири, щабове и формирования.

Доклад [7.6] на тема: *Усъвършенстване на административноправната система за управление на отбраната*, Сборник доклади от международна научна конференция Военна академия „Г. С. Раковски“ – „Дългосрочни предизвикателства за развитие на средата на сигурност и изграждане на способности на въоръжените сили“, Военна академия „Г. С. Раковски“, С., 2019 г., ISBN 978-619-7478-34-1.

На основата на ретроспективен анализ на военната институция в България, която е с изградени традиции и опит и в контекста на новите предизвикателства пред сектора за сигурност са анализирани основните промени в организационната структура, функциите и нормативната уредба.

Доклад [7.7] на тема: *Значение на линиите за комуникация в съвременните операции*, Сборник доклади от годишна университетска научна конференция на НВУ „В. Левски“, Велико Търново, 2019 г.

Изследването на сигурността на комуникационните линии, като част от операциите е необходимо условие за изграждане на тяхната защита. Анализът на опита от последните военни конфликти позволява да се идентифицират рисковете за защитата на линията на комуникация и да се създаде система за тяхната защита.

Доклад [7.8] на тема: *Администрация или мениджмънт в сектора за сигурност и отбрана*, Сборник доклади от международна научна конференция – „Кризис и конфликти-корелация и предизвикателства“, том 1. Кризис и сигурност на международно и регионално ниво, Нов български университет, С., 2021 г., ISBN 978-619-7383-22-5.

В доклада се разглеждат термините мениджмънт и администрация, именно поради спорното им и често двусмислено използване в специализираната литературата за управление. Акцентира се върху тяхното значение и употреба в теорията и практиката на управлението и се прави анализ на различни научни тези от всепризнати автори, като са направени изводи за техните тъждество и различия.

Доклад [7.9] на тема: *Правото като инструмент в хибридните войни*, Научна конференция „Новите предизвикателства пред националната сигурност и публичната администрация“, сп. „Право, политика, администрация“, том 8, брой 2/2021 г., ISSN 2367-4601.

В доклада е разгледано понятието Lawfare в контекста на „Хибридната война“, като заплаха за мира и сигурността на 21-ви век. Използването на закона като оръжие, може да окаже осезаемо въздействие върху демократичните държави, когато техните противници го използват по агресивен начин, което означава, че Lawfare може да се използва при воденето на хибридната война. Акцентира се върху някои от характерните методи за водене на хибридната война и върху Lawfare, като напреднала форма на конфликт.

Доклад [7.10] на тема: *Корупцията-заплаха за националната сигурност*, International scientific conference CONFSEC 2021 - Year 5, Issue 1(7), December 2021, Scientific technical union of mechanical engineering INDUSTRY-4.0, С., ISSN (PRINT) 2603-2945, ISSN (online) 2603-2953.

В доклада е представена взаимовръзката между корупция и национална сигурност, тъй като корупцията сериозно затруднява нормалното функциониране на всички обществени механизми, възпрепятства провеждането на социални реформи и модернизация на националните икономики, поражда недоверие към държавните институции от страна на обществото и правомерно се разглежда като една от заплахите за икономическата и националната сигурност на държавата в съвременни условия. Това предполага необходимостта от изследването на същността и съдържанието на корупцията и изработването и прилагането на мерки за противодействие в интерес на държавата и хората.

Статия [7.11] на тема: *Конфликт на интереси и корупция в публичната администрация*, Военен журнал, ВА „Г. С. Раковски“, С., 2022, ISSN 0861-7392.

Статията е посветена на изследване на проблемите, свързани с концепцията за конфликта на интереси и корупцията в публичната сфера. Разгледани са теоретичните аспекти и съдържанието на понятията „конфликт на интереси“ и „корупция“ в публичната администрация. Анализирани са различни авторски позиции на учени по разглеждания въпрос. Представен е специфичен прочит на теорията, свързана с конфликта на интереси и корупцията в управлението на публичния сектор.

Статия [7.12] на тема: *Трансформация, развитие и управление на промяната в мениджмънта на отбраната в съвременната среда за сигурност*, сп. Национална сигурност, бр.12, ISSN: 2682-941X & ISSN: 2682-9983.

Статията е посветена на изследване на проблемите, свързани с военната трансформация и управление на промяната в мениджмънта на отбраната. Разгледани са теоретичните аспекти и съдържанието на понятията „управление на промяната“ и „военна трансформация“. Представен е специфичен прочит на теорията, свързана с управлението на промяната и военната трансформация в мениджмънта на отбраната.

Статия [7.13] на тема: *The role of the military administrative jurisprudence in the governance of defense*, Globalization, the State and the Individual, International Scientific Journal № 2(18)/2018, Free university of Varna, ISSN 2367-4555.

В статията са представени резултатите от анализа на ролята на военноадминистративната юриспруденция в системата на административното правораздаване, дефинирани са характеристиките на нейния предмет и метод,

което позволява да се разглежда като комплексен клон на юриспруденцията и отрасъл на правото и военната наука, показващи определени тенденции в развитието на военната юриспруденция на съвременния етап от развитието на въоръжените сили.

3. Становище относно липса или наличие на плагиатство

Към дата на изготвяне на рецензията не ми е известно да са постъпили сигнали относно публикациите на кандидата за плагиатство от анонимен или не анонимен характер.

Нямам данни представените научни трудове или части от тях да са плагиатствани.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

През 2001 г. **доктор Петър Ангелов Стоилов** завършва висшето си образование ОКС магистър по специалности: „Земна артилерия и ПТУР“ и „Изчислителна техника“ - ВВУАПВО „Панайот Волов“ - гр. Шумен.

От 2015 г. придобива магистърска степен по специалността: „Организация и управление на военни формирования на оперативно ниво“, специализация „Сухопътните войски“ - Военна академия „Г. С. Раковски“ - гр. София.

От 2016 г. до 2018 г. е зачислен в докторантура редовна форма на обучение във Военна академия „Г. С. Раковски“, град София. Своята образователна и научна степен „доктор“ защитава през 2018 г. на тема: „Развитие и усъвършенстване на административноправната система за управление на отбраната”.

Преподавателската и научноизследователската кариера на **доктор Петър Ангелов Стоилов** преминава в следната последователност:

- От 01.02.2019 г. е назначен за асистент към катедра „КИС“ на Факултет „Командно-щабен“ при Военна академия „Г. С. Раковски“.
- От 01.07.2019 г. е назначен за главен асистент в катедра „МСО“ на Факултет „Национална сигурност и отбрана“ при Военна академия „Г. С. Раковски“.

- От 20.01.2022 г. е назначен за главен асистент в катедра „П и Л“ на Факултет „Национална сигурност и отбрана“ при Военна академия „Г. С. Раковски“.
- От 01.07.2022 г. е назначен за главен асистент в катедра „МСО“ на Факултет „Национална сигурност и отбрана“ при Военна академия „Г. С. Раковски“.

Доктор Петър Ангелов Стоилов има последователна академична кариера. Същият ежегодно ръководи по 3 – 4 дипломанта.

През последните 3 години (на база на представените официални справки) средната и аудиторна заетост е над 390 часа на годишна база и провежда занятия като лектор по дисциплините:

- Мениджмънт на сектора за сигурност.
- Мениджмънт на сигурността и отбраната.
- Публична администрация.
- Административен мениджмънт.
- Противодействие на корупцията.
- Теории на мениджмънта.
- Организационни теории.
- Нормативна основа на отбраната и ВС.

Доктор Петър Ангелов Стоилов е експерт от теорията и практиката във военнообразователната системата на Република България в професионално направление 9.1. Национална сигурност с 7(седем) годишен експертен опит в предметната област.

5. Основни научни резултати и приноси

Основните научни резултати и приноси на **доктор Петър Ангелов Стоилов** могат да се определят като научни и научно-приложни.

Като **научни приноси** могат да се определят:

- Формулирана и изведена е функционална научна дефиниция на понятието административно правна система за управление на отбраната [3.1].
- Доразвита и обогатена е теорията за административното управление и приложението ѝ в публични организации, в частност в управленските организации в сектора за отбрана [3.1].

- По нов начин са предефинирани термините администрация и мениджмънт, както и тяхното значение за ефективността на дейностите и процесите в сферата на сигурността и отбраната [3.1].
- Извършена е класификация на принципите за административния мениджмънт като управленска практика и ръководни правила, които създават основата за ефективното управление на отбраната [3.1].
- Разширен е понятиения апарат и е представена оригинална конструкция от знания за корупцията [7.10] и [7.11].
- Дефинирана е дейността на частните военни компании и компаниите за сигурност, като е извършен преглед на международната правна и национална уредба, регламентираща тази дейност [7.4] и [7.5].
- Съдържателно синтезирани и разграничени са рисковете за осигуряване на защитата линиите за комуникации като част мениджмънта на отбраната [7.7].
- На базата на теоретичните постановки за управление на военната организация е представен по нов начин специфичен прочит на теорията, свързана с управлението на промяната и военната трансформация в мениджмънта на отбраната [7.12] и [7.13].

Като **научно-приложни приноси** могат да се определят:

- Научно достижение в монографичния труд е теоретичното разширяване на приложното поле на дейностите свързано с разработения теоретичен модел за усъвършенстване на административно правната система [3.1].
- Синтезирани са добри практики в световен и национален мащаб, които да бъдат приложени в административно правната система за управление на отбраната у нас [7.6].
- Определена е ролята на военноадминистративната юриспруденция в системата на административното правораздаване, дефинирани са характеристиките на нейния предмет и метод и са изведени спецификите във специалната част на административното право касаеща военноадминистративното правораздаване [7.3].
- Изведени са практико-приложни препоръки при използването на различни концепции в практиката (TQM, TPS и стандартизация),

свързани с приложението на административната теория в съвременните организации [7.8].

- Допълнена и обогатена е теорията по въпросите за използване на хибридните методи за водене на война, като са направени предложения за определяне на способности за противодействие [7.1] и [7.9].

6. Оценка на значимостта на приносите за науката и практиката

Посочените по-горе приноси са отразени в рецензираните публикации на *доктор Петър Ангелов Стоилов* и се прилагат в учебния процес на Военна академията „Г. С. Раковски“ Същите спомагат за развитие на теорията и практиката в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

7. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата

Приемам постигнатите приноси като лично дело и постижение на *доктор Петър Ангелов Стоилов* и оценявам, че те са резултат от проведените от него изследвания.

8. Критични бележки и препоръки за рецензираните трудове

Представените за рецензия публикации са самостоятелни научни трудове по актуални проблеми и с постигнатите научни и научно-приложни приноси доказва способността на *доктор Петър Ангелов Стоилов* самостоятелно да разработва въпроси, важни за системата за национална сигурност на страната.

Без да откривам никакви съществени слабости в цялостната конструкция от предложените за рецензиране научноизследователски трудове, си позволявам да предложа на кандидата да развие представянето на своите научни разработки чрез повече международни форуми и диверсификация на същите.

9. Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът счита, че следва да вземе отношение

Кандидатът, участващ в конкурса се ползва с висок авторитет както сред обучаемите, така и сред колегите си. Усърдно работи за повишаване на личната си квалификация. Притежава висока професионална подготовка. Актуален е в

достиженията на научната област, в която работи, и се стреми да ги прилага при обучението на слушателите и студентите във Военна академия „Г. С. Раковски“.

Като отчитам личните и професионални качества на кандидата, считам, че ако **доктор Петър Ангелов Стоилов** заеме академичната длъжност „доцент“, ще допринесе за издигане нивото на обучението във Военна академия „Г. С. Раковски“.

10. Заключение

Като имам предвид цялостната преподавателска и научноизследователска дейност на кандидата в конкурса, оценката на неговите резултати и приноси, предлагам на Научното жури да избере **доктор Петър Ангелов Стоилов** на академична длъжност „доцент“ в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, за преподаване по учебните дисциплини: „Мениджмънт на сигурността и отбраната“, „Мениджмънт на отбраната и въоръжените сили“, „Публична администрация на отбраната“, „Административен мениджмънт“ и „Противодействие на корупцията“.

11. Оценка на кандидатите

Оценявам положително постигнатите резултати и дейността на единствения кандидат в конкурса **доктор Петър Ангелов Стоилов**, същият отговаря на изискванията на чл. 2 (3), т. 3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България, минималните изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности в Област 9. Сигурност и отбрана, Професионално направление 9.1. Национална сигурност от Правилника за прилагане на закона за развитие на академичния състав в Република България и **давам своята положителна оценка.**

Предлагам на уважаемото Научно жури по конкурса да класира кандидата, **доктор Петър Ангелов Стоилов** и да предложи на Съвета на Факултет „Национална сигурност и отбрана“ **да бъде избран и да заеме академичната длъжност „доцент“** в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, за преподаване по

учебните дисциплини: „Мениджмънт на сигурността и отбраната”, „Мениджмънт на отбраната и въоръжените сили”, „Публична администрация на отбраната”, „Административен мениджмънт” и „Противодействие на корупцията” в катедра „Мениджмънт на сигурността и отбраната“ във Факултет „Национална сигурност и отбрана“ при Военна академия „Г. С. Раковски“.

РЕЦЕНЗЕНТ:

ПОЛКОВНИК ДОЦЕНТ Д-Р ИНЖ.

ГАЛИН ИВАНОВ

03.01.2023 г.

RECENSION

from

Colonel Associate Professor Doctor Eng. Galin Rainov Ivanov

Deputy Dean of the Faculty of National Security and Defense

at the Military Academy "Georgi Stoykov Rakovski"

Field of higher education: 9. "Security and Defense"

Professional direction: 9.1. "National Security"

Bulgaria, Sofia, p.b. 1504,

Bul. "Evlogi and Hristo Georgievi" No. 82,

Tel.: +395 02 92 26533, Fax: +359 02 92 26544,

E-mail: iwanow_off@abv.bg

of the scientific works presented at the competition for the occupation of the academic position of "associate professor" in the field of higher education 9. Security and defense, professional direction 9.1. National Security, for teaching the academic disciplines: "Security and Defense Management", "Defense and Armed Forces Management", "Defense Public Administration", "Administrative Management" and "Anti-Corruption", announced by order of the Minister of Defense No. OX-870/14.09.2022 and promulgated in the State Gazette No. 79/ 04.10.2022.

of the candidate: Doctor Petar Angelov Stoilov, chief assistant in the Department of "Security and Defense Management" of the Faculty of "National Security and Defense" at the Military Academy "G. S. Rakovski".

Basis for preparation of the recension:

Order of the Head of the Military Academy "G. S. Rakovski" with registration number SI29-RD03-280/03.11.2022.

Sofia, 2023 g.

1. Which works submitted by the candidate are accepted for evaluation by the reviewer

The only candidate in the competition, Doctor Petar Angelov Stoilov, has proposed for review (*according to the Reference for the fulfilled minimum national requirements under Article 2b, Paragraph 2 and Paragraph 3 of the Law on the Development of the Academic Staff*) 15 (fifteen) scientific papers with a total volume of 530 (five hundred and thirty) pages, of which 1 (one) habilitation work - a published monograph in the relevant scientific field, 1 (one) published book based on a protected dissertation work for the award of the ESD "Doctor", 7 (seven) reports and 6 (six) articles, of which 1 (one) in co-authorship and 2 (two), of which in English. Cited 9 (nine) in number in national and international publications.

Of these, all 15 (fifteen) issues from the provided list of the candidate's scientific works with numbers [3.1], [5.1], [7.1], [7.2], [7.3], [7.4], [7.5] are accepted for review. [7.6], [7.7], [7.8], [7.9], [7.10], [7.11], [7.12] and [7.13] with a total volume of 530 (five hundred and thirty) pages, according to the classification of scientific production as follows :

- monograph - 1 issue - [3.1] with a volume of 246 pages;
- published book based on a protected dissertation work for awarding the ESD "doctor" - 1 issue - [5.1] with a volume of 174 pages;
- reports - 7 issues - [7.1], [7.2], [7.5], [7.6], [7.7], [7.8] and [7.9] with a total volume of 56 pages;
- articles - articles in Bulgarian in magazines with an editorial board - 4 issues [7.3], [7.4], [7.11] and [7.12] with a total volume of 40 pages;
- articles in English in journals with editorial boards - 2 issues [7.10] and [7.13] with a total volume of 14 pages.

2. General characteristics of the scientific-research, scientific-applied and pedagogical activities of the candidate

Papers accepted for review can be characterized as follows:

The monograph (main habilitation thesis) [3.1] with the title: "Administrative management in defense", 2022, ed. "DioMira", Sofia, 2022, ISBN: 978-619-7696-06-6 is dedicated to the management of the military organization. The guiding idea of the study is to respond to the needs of modern management by demonstrating the achievements and some of the applied aspects of the concept of administrative management in defense management, as a modern scientific theory and practice.

In this sense, the research can be qualified as a new and original construction of knowledge about the concepts of administrative theory and the possibilities of their application in defense management for forming necessary defense capabilities in the changing security environment and building effective management.

The author's habilitation thesis is structured in three chapters, which in terms of content cover this specific direction related to defense management.

The first chapter is devoted to a retrospective analysis of administrative management as theory and practice. The development of administrative management and the content that fills its technology are examined: functions, principles and methods.

Administrative management as an effective management tool is analyzed in the second chapter of the monograph. The derived modern approaches to administrative management, the administrative management system, the application of administrative management concepts, standardization fully clarify the possibilities of applying administrative management as a modern management technology.

A third chapter of the study focuses on the use of administrative management in defense management. The manifestation of the four main functions: planning, organizing, motivating and controlling and - making a management decision, with their peculiarities, give expression to the effective use of administrative theory as a management technology and practice, which, together with military standardization, provides a complete form of the management cycle in defense .

The conclusion that needs to be drawn is that administrative management or the system of administrative management has such an impact on the development of organizations that it can be said without exaggeration that they have changed the world. The system of administrative management has entered into the practice of management in the modern world to such an extent that managers and management specialists could not even imagine that anywhere in the world management could be carried out in a different way and that it could be unsystematic.

The scientific work contains a series of conclusions located at the end of each of the three chapters presented, which are in direct connection and support of the contained scientific theses and statements.

Report [7.1] on the topic: *Hybrid war - hybrid reaction?*, Yearbook of the Military Academy "G. S. Rakovski", Command and Staff Faculty, Military Academy "G. S. Rakovski", S., 2015, ISSN 1312-2991.

The report examines and analyzes the new threats to national security, the concepts of "hybrid war", "hybrid threat". An attempt has been made to define countermeasure capabilities and their construction. When a country is attacked by land, sea or air, it is usually clear what the best response is. But what happens when the attack is a combination of special forces action, information campaigns and the intervention of "helpful" intermediaries? What is the most appropriate response? And how should international security organizations, such as NATO, adapt to these attacks?

Report [7.2] on the topic: *The migration pressure and the refugee crisis - state and challenges for the regulatory framework of the Republic of Bulgaria and the European Union*, Collection of reports from the scientific conference of the FNSO "Modern challenges to security and defense", Military Academy "G. S. Rakovski", S., 2017, ISBN 978-619-7478-02-0.

The report emphasizes the need to create legal mechanisms for the protection of refugees and migrants by including them in the priority areas of the Bulgarian government and European countries. This is how countries arrive at the need to create a unified legal framework for refugees. The European countries face the challenge of accepting a huge part of these people and dealing with the humanitarian and social problems that the refugee flows hide.

Article [7.3] on the topic: *The role of the military administrative jurisprudence in the governance of defense*, Globalization, the State and the Individual, International Scientific Journal No. 2(18)/2018, Free university of Varna, ISSN 2367-4555.

The article presents the results of the analysis of the role of military administrative jurisprudence in the system of administrative justice, the characteristics of its subject and method are defined, which allows it to be considered as a complex branch of jurisprudence and a branch of law and military science, showing certain trends in development of military jurisprudence at the modern stage of the development of the armed forces.

Article [7.4] on the topic: *The activity of private military and security companies in modern armed conflicts - a challenge to international law and national legislation*, Military Journal no. 1-2/2019, Military Academy "G. S. Rakovski", S., 2019, ISSN 0861-7392. The article is co-authored.

The activities of private military companies were examined, including and mercenary as a concept. Both the private military companies themselves and their activities are evaluated. An overview of the international legal framework and the

national legal framework regulating the activities of private military companies has been made. Conclusions are drawn on the challenges to international law and national legislation.

Report [7.5] on the topic: *Challenges to the preparation of the armed forces in modern conditions*, Collection of reports from the annual university scientific conference of the National University "V. Levski", Veliko Tarnovo, 2019, ISSN 2367-7481.

The report analyzes contemporary realities on a domestic, regional and global scale and the resulting demands of society for the combat capability and interoperability of the armed forces impose new views and approaches to the problems of training commanders, staffs and formations.

Report [7.6] on the topic: *Improvement of the administrative-legal system for defense management*, Collection of reports from an international scientific conference Military Academy "G. S. Rakovski" - "Long-term challenges for the development of the security environment and building the capabilities of the armed forces", Military Academy "G. S. Rakovski", S., 2019, ISBN 978-619-7478-34-1.

On the basis of a retrospective analysis of the military institution in Bulgaria, which has established traditions and experience, and in the context of the new challenges facing the security sector, the main changes in the organizational structure, functions and regulations have been analyzed.

Report [7.7] on the topic: *Importance of lines of communication in modern operations*, Collection of reports from the annual university scientific conference of the National University "V. Levski", Veliko Tarnovo, 2019.

Researching the security of communication lines, as part of operations, is a necessary condition for building their protection. The analysis of the experience of recent military conflicts allows to identify the risks for the protection of the line of communication and to create a system for their protection.

Report [7.8] on the topic: *Administration or management in the security and defense sector*, Collection of reports from an international scientific conference - "Crisis and conflicts-correlation and challenges", volume 1. Crises and security at the international and regional level, New Bulgarian University, S., 2021, ISBN 978-619-7383-22-5.

The report examines the terms management and administration precisely because of their controversial and often ambiguous use in the specialized management literature. Emphasis is placed on their importance and use in management theory and practice, and

an analysis of various scientific theses by well-known authors is made, with conclusions drawn about their identity and differences.

Report [7.9] on the topic: *Law as a tool in hybrid wars*, Scientific conference "The new challenges to national security and public administration", magazine "Law, politics, administration", volume 8, issue 2/2021, ISSN 2367- 4601.

The report examines the concept of Lawfare in the context of "Hybrid Warfare" as a threat to peace and security in the 21st century. Using the law as a weapon can have a tangible impact on democracies when their adversaries use it aggressively, meaning that Lawfare can be used in the conduct of hybrid warfare. Emphasis is placed on some of the characteristic methods of waging hybrid warfare and on Lawfare as an advanced form of conflict.

Report [7.10] on the topic: *Corruption as a threat to national security*, International scientific conference CONFSEC 2021 - Year 5, Issue 1(7), December 2021, Scientific technical union of mechanical engineering INDUSTRY-4.0, S., ISSN (PRINT) 2603 -2945, ISSN (online) 2603-2953.

The report presents the interrelationship between corruption and national security, as corruption seriously complicates the normal functioning of all public mechanisms, hinders the implementation of social reforms and modernization of national economies, generates distrust of state institutions on the part of the public, and is rightfully considered one of the the threats to the economic and national security of the state in modern conditions. This presupposes the need to study the essence and content of corruption and to develop and implement countermeasures in the interest of the state and the people.

Article [7.11] on the topic: *Conflict of interest and corruption in public administration*, Military Journal, BA "G. S. Rakovski", S., 2022, ISSN 0861-7392.

The article is dedicated to the study of the problems related to the concept of conflict of interest and corruption in the public sphere. The theoretical aspects and content of the concepts of "conflict of interest" and "corruption" in public administration have been examined. Various author positions of scientists on the subject under consideration have been analyzed. A specific reading of the theory related to conflict of interest and corruption in public sector management is presented.

Article [7.12] on: *Transformation, Development and Change Management in Defense Management in the Modern Security Environment*, National Security Magazine, Issue 12, ISSN: 2682-941X & ISSN: 2682-9983.

The article is dedicated to researching the issues related to military transformation and change management in defense management. The theoretical aspects and content of the concepts of "change management" and "military transformation" are examined. A specific reading of theory related to change management and military transformation in defense management is presented.

Article [7.13] on the topic: *The role of the military administrative jurisprudence in the governance of defense*, Globalization, the State and the Individual, International Scientific Journal No. 2(18)/2018, Free university of Varna, ISSN 2367-4555.

The article presents the results of the analysis of the role of military administrative jurisprudence in the system of administrative justice, the characteristics of its subject and method are defined, which allows it to be considered as a complex branch of jurisprudence and a branch of law and military science, showing certain trends in development of military jurisprudence at the modern stage of the development of the armed forces.

3. Opinion on the absence or presence of plagiarism

As of the date of the review, I am not aware of any reports of anonymous or non-anonymous plagiarism regarding the applicant's publications.

I have no data that the presented scientific works or parts of them have been plagiarized.

4. Evaluation of the pedagogical preparation and activity of the candidate

In 2001, *Doctor Petar Angelov Stoilov* completed his higher education with a master's degree at the Ukrainian Academy of Sciences in the fields of: "Ground Artillery and ATGM" and "Computing Technology" - VVUAPVO "Panayot Volov" - Shumen.

Since 2015, he acquired a master's degree in the specialty: "Organization and management of military formations at the operational level", specialization "Ground Forces" - Military Academy "G. S. Rakovski" - Sofia.

From 2016 to 2018, he was enrolled in full-time doctoral studies at the Military Academy "G. S. Rakovski", city of Sofia. He defended his educational and scientific degree "doctor" in 2018 on the topic: "Development and improvement of the administrative legal system for defense management".

Преподавателската и научноизследователската кариера на **доктор Петър Ангелов Стоилов** преминава в следната последователност:

The teaching and research career of **Dr. Petar Angelov Stoilov** passed in the following sequence:

- From 01.02.2019, he was appointed as an assistant at the "KIS" department of the "Command and Staff" Faculty at the Military Academy "G. S. Rakovski".
- From 01.07.2019, he was appointed as the chief assistant in the "MSO" department of the Faculty of "National Security and Defense" at the Military Academy "G. S. Rakovski".
- From 20.01.2022, he was appointed as the chief assistant in the "P&L" department of the Faculty of "National Security and Defense" at the Military Academy "G. S. Rakovski".
- From 01.07.2022, he was appointed as the chief assistant in the "MSO" department of the Faculty of "National Security and Defense" at the Military Academy "G. S. Rakovski".

Doctor Petar Angelov Stoilov has a consistent academic career. He supervises 3-4 graduates each year.

In the last 3 years (based on the official references presented), the average and classroom employment is over 390 hours per year and he conducts classes as a lecturer in the following disciplines:

- Management of the security sector.
- Security and Defense Management.
- Public administration.
- Administrative management.
- Combating corruption.
- Theories of management.
- Organizational theories.
- Normative basis of defense and Armed Forces.

Doctor Petar Angelov Stoilov is an expert in theory and practice in the military education system of the Republic of Bulgaria in professional direction 9.1. National Security with 7 (seven) years of expertise in the subject area.

5. Main scientific results and contributions

The main scientific results and contributions of *Doctor Petar Angelov Stoilov* can be *defined as scientific and scientific-applied. Scientific contributions can be defined as:*

- A functional scientific definition of the concept of an administrative legal system for defense management was formulated and derived [3.1].
- The theory of administrative management and its application in public organizations, in particular in management organizations in the defense sector, has been further developed and enriched [3.1].
- The terms administration and management have been redefined in a new way, as well as their importance for the effectiveness of activities and processes in the field of security and defense [3.1].
- The principles of administrative management have been classified as management practice and guiding rules that create the basis for effective defense management [3.1].
- The conceptual apparatus was expanded and an original construction of knowledge about corruption was presented [7.10] and [7.11].
- The activity of private military companies and security companies is defined, and a review of the international legal and national regulations regulating this activity [7.4] and [7.5] has been carried out.
- The risks for ensuring the protection of communication lines as part of defense management are comprehensively synthesized and distinguished [7.7].
- On the basis of the theoretical statements for the management of the military organization, a specific reading of the theory related to the management of change and military transformation in defense management is presented in a new way [7.12] and [7.13].

Scientific and applied contributions can be defined as:

- A scientific achievement in the monographic work is the theoretical expansion of the applied field of activities related to the developed theoretical model for improving the administrative legal system [3.1].
- Good practices on a global and national scale have been synthesized to be implemented in the administrative legal system for defense management in our country [7.6].

- The role of military administrative jurisprudence in the system of administrative justice is determined, the characteristics of its subject and method are defined and the specifics in the special part of administrative law concerning military administrative justice are brought out [7.3].
- Practical-applied recommendations are derived in the use of various concepts in practice (TQM, TPS and standardization) related to the application of administrative theory in modern organizations [7.8].
- The theory on the issues of using hybrid methods of warfare has been supplemented and enriched, and proposals have been made to determine countermeasure capabilities [7.1] and [7.9].

6. Evaluation of the significance of the contributions for science and practice

The above-mentioned contributions are reflected in the peer-reviewed publications of Doctor Petar Angelov Stoilov and are applied in the educational process of the Military Academy "G. S. Rakovski" They help to develop theory and practice in a professional direction 9.1. "National Security".

7. Assessment to what extent the contributions are the work of the candidate

I accept the contributions made as a personal work and achievement of *Doctor Petar Angelov Stoilov* and appreciate that they are the result of his research.

8. Critical notes and recommendations for the reviewed works

The publications submitted for review are independent scientific works on current issues and the achieved scientific and scientific-applied contributions prove the ability of Doctor Petar Angelov Stoilov to independently develop issues important for the country's national security system.

Without finding any significant weaknesses in the overall construction of the scientific research works proposed for review, I allow myself to suggest the candidate to develop the presentation of his scientific works through more international forums and diversification of the same.

9. Personal impressions and other matters on which the reviewer considers it necessary to take a position

The candidate participating in the competition enjoys high authority both among the trainees and among his colleagues. He works diligently to improve his personal qualifications. He has high professional training. He is up-to-date in the achievements of the scientific field in which he works, and strives to apply them in the training of the listeners and students at the Military Academy "G. S. Rakovski".

Taking into account the personal and professional qualities of the candidate, I believe that if Dr. Petar Angelov Stoilov takes the academic position of "associate professor", it will contribute to raising the level of education at the Military Academy "G. S. Rakovski".

10. Conclusion

Bearing in mind the overall teaching and research activity of the candidate in the competition, the assessment of his results and contributions, I propose to the Scientific Jury to elect Dr. Petar Angelov Stoilov to the academic position of "associate professor" in the field of higher education 9. Security and defense, professional direction 9.1 . National Security, for teaching in the academic disciplines: "Security and Defense Management", "Defense and Armed Forces Management", "Defense Public Administration", "Administrative Management" and "Anti-Corruption".

11. Evaluation of candidates

I positively assess the results achieved and the activity of the only candidate in the competition, *Doctor Petar Angelov Stoilov*, who meets the requirements of Art. 2 (3), item 3 of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the minimum required points by groups of indicators for the various scientific degrees and academic positions in District 9. Security and Defense, Professional Direction 9.1. National Security from the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and I give my positive assessment.

I propose to the respected Scientific Jury of the competition to rank the candidate, *Doctor Petar Angelov Stoilov*, and to propose to the Council of the Faculty of "National Security and Defense" that he be elected and occupy the academic position of "associate

professor" in the field of higher education 9. Security and Defense, professional direction 9.1. National Security, for teaching in the academic disciplines: "Security and Defense Management", "Defense and Armed Forces Management", "Defense Public Administration", "Administrative Management" and "Anti-Corruption" in the "Security Management and defense" at the Faculty of "National Security and Defense" at the Military Academy "G. S. Rakovski".

REVIEWER:

COLONEL ASSOCIATE PROFESSOR DR. ENG.

GALIN IVANOV

03.01.2023 g.